

وضعیت اقتصادی فرانسه در سال ۲۰۲۲ و پیش‌بینی‌ها برای سال ۲۰۲۳

خلاصه

علیرغم کاهش مصرف در اقتصادهای اصلی منطقه یورو، فعالیت‌های اقتصادی در این حوزه به طور کلی در سه ماهه چهارم سال ۲۰۲۲ ثابت بود و به نظر می‌رسد که اثرات بحران انرژی در این مقطع زمانی، کمتر از آن چیزی بود که عنوان می‌شد.

در فرانسه، نظرسنجی‌های تجاری حاکی از آن است که وضعیت اقتصادی هم پر ابهام و هم نسبتاً انعطاف‌پذیر است، حتی اگر اعتماد خانوار همچنان روبه وخامت باشد. بنابراین رشد اقتصادی، محتملاً اندکی مثبت باقی خواهد ماند؛ یعنی پیش‌بینی ۰,۲ درصدی در سه ماهه اول و دوم سال ۲۰۲۳، که رشد سالانه را به حدود ۰,۶ درصد برای سال ۲۰۲۳ برساند.

تغییر سالانه قیمت‌های مصرف‌کننده (تورم نقطه به نقطه) از تابستان تقریباً ثابت و حدود ۶ درصد بوده است. اما سهم غذا اکنون از انرژی جلوتر است. با این حال، سهم انرژی باید در ماه فوریه و با تجدید ارزیابی تعرفه برق تنظیم شده، قابل توجه باقی بماند، سپس با «اثر پایه» به شدت کاهش یابد. بنابراین، در ژوئن ۲۰۲۳، تورم کل باید حدود ۵ درصد سالانه باشد. اما تورم اصلی (که بیشترین قیمت‌ها از آن استخراج می‌شود) باید کمی بالاتر از ۵,۵ درصد باقی بماند.

وضعیت رشد اقتصادی فرانسه در انتهای سال ۲۰۲۲

فعالیت‌های اقتصادی فرانسه در انتهای سال ۲۰۲۲ کاهش یافت و رشد اقتصادی این کشور از ۰,۲ درصد در سه ماهه سوم، به ۰,۱ درصد در سه ماهه چهارم رسید. «افول سرمایگی» پیش‌بینی شده برای کسب‌وکارها، ناشی از شوک به هزینه‌های انرژی، با وجود کاهش شدید مصرف، تنها منجر به کند شدن روند رشد اقتصادی و نه منفی شدن آن گردید. به ویژه، تولید صنعتی در پایان سال بهتر از حد انتظار بود.

این مقاومت نسبی را می‌توان در شاخص‌های فضای کسب و کار از جنبه‌های مختلف مشاغل مشاهده نمود، اما سیگنال‌های ارسال شده توسط داده‌های بالادستی (به عنوان مثال مصرف برق شرکت‌های بزرگ صنعتی) منفی‌تر به نظر می‌رسید. این تفاوت بدون شک هم با تلاش برای به تعادل رساندن و هم با ماهیت غیرخطی آن در سطح کل، رابطه بین مصرف برق و تولید آن را توضیح می‌دهد.

در مجموع، تولید ناخالص داخلی سالانه، بین سال‌های ۲۰۲۱ و ۲۰۲۲ به میزان ۲,۶ درصد افزایش یافته است، رقمی که عمدتاً ناشی از بازگشت مجدد فعالیت‌های اقتصادی در اواسط سال ۲۰۲۱، در پایان بحران کرونا است. در یک زمینه بین‌المللی که با شوک‌های مختلف از جمله مدیریت پیچیده همه‌گیری

کووید-۱۹ در چین و جنگ در اوکراین پوشیده شده است، تولید ناخالص داخلی فصلی فرانسه در سال ۲۰۲۲ توانست با سرعتی آهسته و با میانگین نرخ رشد فصلی ۰,۱۵ درصدی رشد کند که البته با سطوح بسیار بالای تورم همراه بود.

وضعیت اقتصادی مردم

از اواسط سال ۲۰۲۲، شاخص‌های ترکیبی از نظرسنجی‌های تمایل کسب‌وکار با دوگانگی قوی بین مشاغل و خانوارها نسبتاً پایدار بوده است. (شکل یک) در سمت کسب و کار، فضای کسب و کار کمی بالاتر از

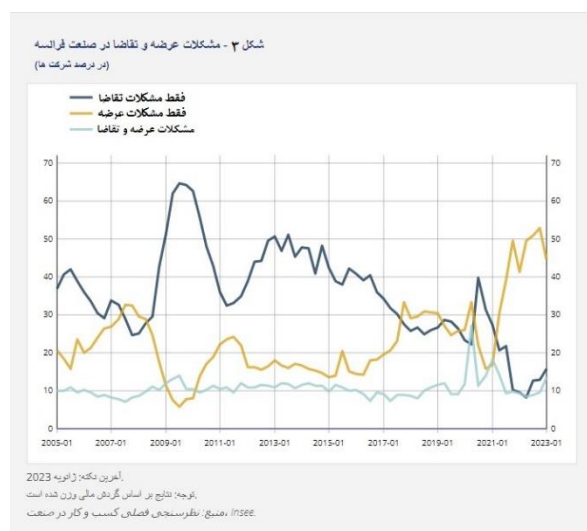
میانگین بلندمدت خود باقی می‌ماند و فضای اشتغال حتی بیشتر و بالاتر از آن است. در سمت خانوارها، اعتماد به وضعیت اقتصادی به ویژه در ارتباط با سطح تورم همچنان رو به وخامت است. شاخص‌های اقتصاد کلان نیز تقریباً ثابت به نظر می‌رسند، چه از نظر نرخ رشد فصلی که بین ۰,۱ تا ۰,۲ بوده است و چه از نظر تغییر سالانه قیمت‌های مصرف‌کننده که از تابستان در حدود ۶ درصد در نوسان بوده است.

براساس بررسی‌های تجاری، شاخص چرخش اقتصادی که هر ماه تفاوت بین احتمال مساعد بودن وضعیت اقتصادی و احتمال نامطلوب بودن آن را ارزیابی می‌کند، از آغاز جنگ اوکراین در سال ۲۰۱۸ سیگنال روشنی ارسال نکرده است. (تصویر ۲)

در واقع، خود زمینه بین‌المللی نامشخص است. از یک طرف، همان‌طور که نظر سنجی‌ها نشان می‌دهند، برداشته شدن محدودیت‌های بهداشتی در چین، عملکرد نسبی خوب اقتصاد آمریکا تاکنون و تاثیر کمتر از حد انتظار بحران انرژی اروپا ممکن است عوامل خوش‌بینی باشند، اما از سوی دیگر، سایه تورم - حتی اگر در برخی کشورها در حال کاهش باشد - بر سر قدرت خرید و در نتیجه مصرف‌کنندگانی می‌کند. در حالی که سیاست‌های انقباض پولی در هر دو سوی اقیانوس اطلس همچنان برقرار است.

در کنار ماهیت نسبتاً پایدار فضای کسب و کار، بررسی تمایلات تجاری، کاهش مشکلات مربوط به عرضه و افزایش مشکلات مختص تقاضا را در ماه‌های اخیر نشان می‌دهد (شکل ۳). در ژانویه ۲۰۲۳، در صنعت تولید، ۳۰ درصد از شرکت‌ها گفتند که فقط با مشکلات عرضه مواجه هستند، نسبتی که نسبت به ماه جولای ۲۰۲۲ (۴۵ درصد) به میزان قابل توجهی کاهش یافته است، اما همچنان به طور قابل توجهی بالاتر از میانگین در یک دوره طولانی (۱۰ درصد) است.

در همان زمان، نگرانی‌ها در مورد تقاضا تا حدودی افزایش می‌یابد: در ژانویه ۲۰۲۳، ۲۹ درصد از شرکت‌های صنعتی گفتند که با مشکلات تقاضا مواجه هستند (گاهی اوقات همراه با مشکلات عرضه)، که در مقایسه با ۲۲ درصد در جولای افزایش یافته است. همین وضعیت را می‌توان در خدمات هم مشاهده کرد. کاهش مشکلات عرضه تا حدی در انتظارات از روند قیمت فروش اعلام شده توسط شرکت‌ها منعکس می‌شود؛ در صنعت، توازن نظر در مورد تحول احتمالی قیمت‌های فروش بسیار بالا است و چندین ماه است که در سطحی بالا تقریباً ثابت مانده است. اما، در بخش خدمات، در ماه ژانویه به طور قابل توجهی رشد کرده است (شکل ۴).

آیا تورم از قله پائین می‌آید؟

در طول سال ۲۰۲۲، تورم به تعداد زیادی از کالاها و خدمات سرایت کرده است. مجموعه فشارها بر شرایط تولید در واقع به تدریج به قیمت‌های مصرف‌کننده نیز منتقل شده است. به ویژه، اگر چه تغییر سال به سال در شاخص قیمت جهانی از اواسط سال ۲۰۲۲ حدود ۶ درصد بوده است، اما مواد غذایی با رشد قیمت سالانه بیش از ۱۳ درصدی در ژانویه ۲۰۲۳، سهم بیشتری از افزایش قیمت در بین اقلام مهم داشته است.

با فرض قیمت یک بشکه نفت برنت ۸۰ یورو، تورم در ماه فوریه حدود ۶ درصد باقی می‌ماند (شکل ۵) و قیمت برق با تعرفه تعیین شده، با افزایش ۱۵ درصدی مواجه خواهد بود. سپس، طی چند ماه آینده، و به دور از هرگونه غافلگیری بیشتر، دو اثر را می‌توان در کنار هم قرار داد: از یک سو، ادامه انتشار شوک‌های گذشته، و از سوی دیگر، عوامل تعدیل کننده مانند عادی‌سازی تدریجی عرضه جهانی در چند ماه گذشته.

شکل ۵ - تورم کل گذشته و مورد انتظار

(تغییر سالانه در درصد شاخص قیمت مصرف کننده)

CPI* گروه بندی (ژان 2023)	ژانویه 23		فوریه 23		مارس 23		آوریل 23		مه 23		ژوئن 23	
	GA	cga	GA	cga	GA	cga	GA	cga	GA	cga	GA	cga
حدا (16.2%)	13.2 (e)	2.2 (e)	13.7	2.2	13.4	2.2	12.6	2.0	13.4	2.2	13.3	2.1
تنباکو (1.9%)	0.2 (e)	0.0 (e)	0.4	0.0	5.5	0.1	5.7	0.1	6.0	0.1	6.2	0.1
کالاهای تولیدی (23.1%)	4.6 (e)	1.1 (e)	4.2	1.0	4.5	1.1	4.5	1.1	4.5	1.1	4.7	1.1
انرژی (9.2%)	16.3 (e)	1.5 (e)	17.9	1.6	7.3	0.7	9.9	0.9	7.6	0.7	2.4	0.2
خدمات (49.6%)	2.6 (e)	1.2 (e)	2.4	1.1	2.4	1.2	2.5	1.2	2.7	1.3	3.0	1.5
مجموع (100%)	6.0 (e)	6.0 (e)	6.0	6.0	5.2	5.2	5.4	5.4	5.4	5.4	5.0	5.0
** مجموعه زیرینایی	5.7	5.7	5.7	5.7	5.6	5.6	5.6	5.6	5.5	5.5	5.7	5.7

پیش بینی به جز (e): برآورد موقت.

سیم سال به سال: cga؛ سال به سال: y.

(CPI) شاخص قیمت مصرف کننده *

شاخص بدون احتساب قیمت‌های عمومی و محصولات با قیمت‌های نوسان، اصلاح شده برای اقدامات مالیاتی **

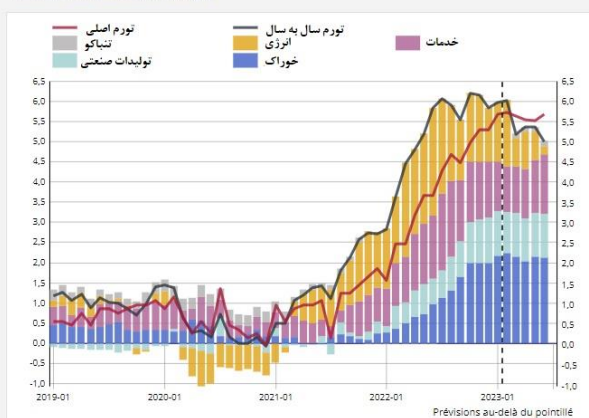
خوانند: در ژانویه 2023، بر اساس برآورد موقت، شاخص قیمت مصرف کننده نسبت به سال قبل 6.0٪ افزایش یافت. همچنین باید 6.0٪ در طول یک سال در فوریه افزایش یابد.

منبع: INSEE.

بنابراین، انتظار می‌رود تا اواسط سال ۲۰۲۳، تغییر سالانه قیمت‌ها عمدتاً از طریق «اثر پایه» به ویژه در مورد فرآورده‌های نفتی کاهش یابد و در ژوئیه به ۵ درصد برسد، اما مواد غذایی همچنان به عنوان عامل اصلی تورم باقی خواهد ماند (شکل ۶).

شکل ۶ - تورم سرفصل و مشارکت بر اساس اقلام

(تغییر سالانه در درصد شاخص قیمت مصرف کننده)

توجه: برای ژانویه 2023، تورم کل یک تعیین موقت است. تورم اصلی یک پیش بینی است.

خوانند: در ژانویه 2023، بر اساس برآورد موقت، شاخص قیمت مصرف کننده نسبت به سال قبل 6.0٪ افزایش یافت. حدا 2.2 اختیار در این افزایش سهم

داشته است. تورم اصلی باید در یک سال در ژانویه 2023 به 5.7 برسد

منبع: INSEE.

تولید صنعتی: اثرات جبرانی در شاخه‌های خاص، تأثیر بحران انرژی در سایر شاخه‌ها

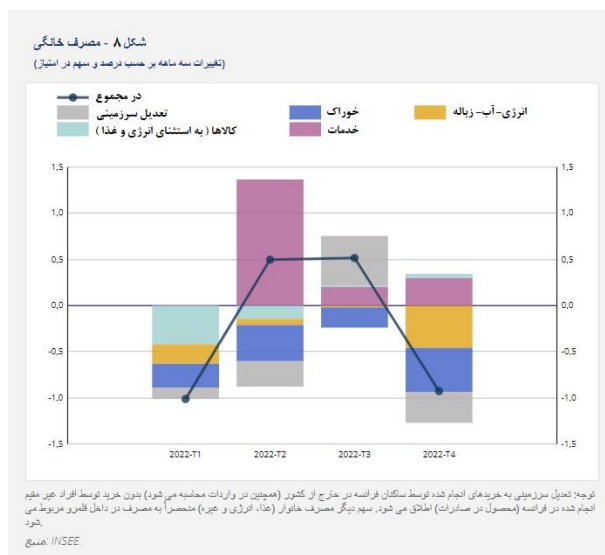
شاخه‌های مختلف صنعتی در پایان سال ۲۰۲۲ حرکات متضادی را تجربه کردند (شکل ۷). حتی اگر این کاهش نسبتاً مهار شده باشد، تولید در شاخه‌های انرژی‌بر مانند مواد شیمیایی کاهش یافت (۸ درصد سالانه در سه ماهه چهارم). در مقابل، سایر شاخه‌ها از اثرات جبرانی مرتبط با بهبود شرایط عرضه و تقاضا بهره‌مند شدند، به عنوان مثال ساخت تجهیزات حمل و نقل (با رشد ۱۰ درصدی در طول یک سال). علاوه بر این، تولید برق در پایان سال در ارتباط با بازگشت تدریجی به کار راکتورهای هسته‌ای شروع به بهبود کرد.

در سه ماهه اول ۲۰۲۳، تولید صنعتی می‌تواند اندکی افزایش یابد و به طور همزمان از بهبود در وضعیت پالایشگاه‌ها و تولید کک و کاهش مشکلات عرضه و ادامه بهبود تولید برق بهره‌مند شود. فعالیت در خدمات بازار باید سرعت متوسطی داشته باشد. برخی از خدمات، به ویژه حمل و نقل، ممکن است تحت تأثیر اعتصابات قرار گیرد. البته تجارب گذشته نشان می‌دهد که اگرچه این تأثیر می‌تواند در سطح بخشی، قابل توجه باشد (چه در بخش‌هایی که مستقیماً تحت تأثیر اعتصاب‌ها قرار دارند و چه در بخش‌هایی که تا حدی به آن‌ها وابسته هستند)، به طور کلی تأثیرات آن در سطح اقتصاد کلان کاملاً محدود است. سپس اثرات جبرانی قابل مشاهده است. در سه ماهه چهارم سال ۱۹۹۵، مانند سه ماهه آخر سال ۲۰۱۹، تأثیر اعتصابات در حدود ۰,۲ درصد تولید ناخالص داخلی سه ماهه ارزیابی شده است. از آن زمان، توسعه دورکاری احتمالاً این تأثیر را کاهش می‌دهد.

بدون شک انگیزه کمی در کوتاه مدت در سمت تقاضای داخلی قابل انتظار است

مصرف خانوارها در سه ماهه آخر سال ۲۰۲۲ به شدت کاهش یافت (شکل ۸). به طور خاص، مصرف انرژی در پاییز با دمای بسیار معتدل پائیز امسال مرتبط است، اما بدون شک به دلیل تلاش برای صرفه جویی در مصرف انرژی است که به شدت کاهش یافته است. مصرف مواد غذایی نیز برای چهارمین سه ماهه متوالی در شرایط تورم بالا کاهش یافت.

در آغاز سال ۲۰۲۳، مصرف خانوارها با توجه به کاهش آن در سه ماهه قبل، باید اندکی بهبود یابد. با فرض اینکه شرایط آب و هوایی زمستان امسال نسبت به پاییز امسال به حالت عادی نزدیک تر باشد، این بازگشت به دلیل مصرف انرژی است. با این حال، می توان با رفتار تعدیل کننده، به ویژه به دلیل افزایش قیمت های تنظیم شده گاز و برق، آن را کاهش داد.

بدون احتساب انرژی، مصرف خانوارها می تواند مانند فصل های گذشته به روش های متضادی بسته به نوع کالا تغییر کند. خرید مواد غذایی به ویژه می تواند با تورم بالا و مداوم متعادل شود. با این حال، بازگشت مجدد در مصرف مواد غذایی را نمی توان رد کرد، با این احتمال که خانوارها خود را در مصرف کالاها یا خدمات دیگر محدود کنند. از سوی دیگر، افزایش خرید وسایل نقلیه می بایست ادامه یابد، که با وجود بازگشت مجدد آنها در نیمه دوم سال ۲۰۲۲، همچنان بسیار پایین تر از سطح خود قبل از بحران کرونا باقی مانده است.

در پایان سال ۲۰۲۲، سرمایه گذاری در فرانسه به رشد خود ادامه داد، اما سرعت آن کاهش یافت و سیگنال های متفاوتی ارسال کرد. علاوه بر این، صادرات کالاهای تولیدی کاهش یافت، اما توازن نظرات در مورد دفاتر سفارشات خارجی در حدود میانگین بلندمدت خود باقی مانده است.

در مجموع، انتظار می رود رشد تولید ناخالص داخلی فرانسه در نیمه اول ۲۰۲۳ اندکی مثبت بماند (پیش بینی ۰٫۲ درصد در سه ماهه اول و دوم). پس از آن، مازاد رشد برای سال ۲۰۲۳ باید در اواسط سال به

مثبت ۰,۶ درصد برسد (شکل ۹). خطرات متعددی احتمالاً بر این سناریو تأثیر می‌گذارند، هم به سمت بالا و هم پایین. اگر عوامل خوش‌بینی اخیر تأیید شود، پیش‌بینی‌ها برای فرانسه و شرکای آن می‌تواند همچنان افزایش یابد. در مقابل، نمی‌توان انکار کرد که احتمال دارد اثرات شوک‌های هزینه‌ای در آغاز سال با شدت بیشتری ظاهر شود، شوک‌های جدیدی رخ دهد یا انقباض پولی که ادامه دارد بر شدت بر فعالیت‌ها تأثیر بگذارد. به خصوص از آنجایی که سیگنال‌های اقتصادی فعلی، عموماً بهتر از حد انتظار می‌باشد، احتمالاً پایان این تعدیل پولی را به تعویق می‌اندازد.

شکل ۹ - فعالیت‌های اقتصادی گذشته و پیش‌بینی شده (GDP)

(تغییرات فصلی و سالانه بر حسب درصد)

	2021				2022				2023		2021	2022	2023 خریداری شد
	T1	T2	T3	T4	T1	T2	T3	T4	T1	T2			
تولید ناخالص داخلی (GDP)	0.1	1.1	3.3	0.6	-0.2	0.5	0.2	0.1	0.2 (p)	0.2 (p)	6.8	2.6	0.6 (p)

پیش‌بینی: (ص)

خواندن: در سه ماهه چهارم سال 2022، تولید ناخالص داخلی 0.1٪ رشد کرد. در سه ماهه اول 2023 باید 0.2 درصد افزایش یابد.

منبع: INSEE.